

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 13. januarja 1939

Štev. 3.

„Ein Deutscher aus Maribor hat das Wort“

Celje, 13. januarja.

To je naslov članka, ki ga je objavil list »Deutsche Nachrichten« v Zagrebu.

Kaj pa pove ta mariborski Nmec? On pravi, da mora splošni ureditvi položaja nemške manjšine v naši državi slediti tudi zadovoljiva rešitev v posameznih krajih. Nato sledi naštevjanje vseh kulturnih in nacionalnih dobrin, ki so jih uživali Nemci v Mariboru pred prevratom in pred osvoboditvijo. Gledališče s kazino, Dijaški dom, Dekliški dom, Planinsko društvo, Filharmonija, Telovadno društvo, razne biblioteke — verjetno Südmarkine in drugo. Vsega tega da Nemci danes nimajo več, ker jim je bilo odvzeto. Mariborski Nmec pravi tudi, da ni bila dana za vse to nikaka odškodnina in da je prišel sedaj čas, da bi se svojčas prekinjena pogajanja za reparacijo škode ugodno in hitro rešila.

Uredništvo lista še dostavlja, da je dopis mariborskega Nemca aktualen, in izraža upanje, da bo mogoče rešiti to lokalno vprašanje Maribora v okviru celotne ureditve nemškega narodnega vprašanja v Jugoslaviji na zadovoljiv način.

Iz članka se jasno vidi vsa dosledna in vztrajna borba, ki so jo započeli na-

ši sodržavljeni nemške narodnosti in oni, ki se k tej narodnosti skupini prištevajo, čeprav po rodu in krvi niso Nemci. Za naše slovenske ljudi izven mej naše države naj bo ta neumorna skrb in odkrito nemško prizadevanje v vzpodbudo, saj imamo tudi mi povsod po svetu iste pravice kakor drugorodni pri nas.

V tej zvezi se nam zdi kar naravno in samoposebi umevno, da bi se Mohorjeva družba s svojo tiskarno spet vrnila v Celovec, ali pa v Celovcu ustanovila podružnico v svoji lepi hiši, ki jo ima v Celovcu in v kateri je ta tiskarna dolga leta obratovala. Mohorjeva tiskarna bi mogla izdati tudi časopisje in knjige, namenjene zlasti slovenski narodni skupini v Nemčiji in bi tako zopet močneje uveljavila svoje kulturno in moralno poslanstvo za vse Slovence.

V tem okviru pričakujemo tudi mi nadaljnjih stvarnih predlogov in odkrite besede, kaj vse bi bilo treba storiti, da pridemo do obojestranskega pomirjenja in da bodo naši ljudje onstran mej tudi tako srečni in zadovoljni kakor so drugorodni med nami. Ker je nemški člankar imel nedvomno tudi vse to v vidu, smo skušali stvarno in lojalno reči tudi svoje v onih mejah, ki so nam začrtane v sedanjih časih.

Izid volitev po objavi glavnega volilnega odbora

Glavni volilni odbor v Beogradu je v tork končal pregledovanje volilnih spisov o volitvah narodnih poslancev dne 11. decembra in objavil naslednje volilne rezultate:

Volilnih upravičencev je bilo 4.080.286, volilo pa je 3.039.041 oseb. Udeležba je znašala 74,48%. Lista dr. Milana Stojadinovića je dobila 1.643.783 lista dr. Vladimira Mačka 1.364.524, lista Dimitrija Ljotića 30.734 glasov. V odstotkih so torej dobile od oddanih glasov: lista dr. Stojadinovića 54,09, lista dr. Mačka 44,90 in lista D. Ljotića 1,01, glede na število vseh volilnih upravičencev pa lista dr. Stojadinovića 40,286, lista dr. Mačka 33,442 in lista D. Ljotića 0,753%, dočim ni volilo 25,519% volilnih upravičencev.

Po posameznih banovinah so bili rezultati naslednji:

Beograd, Zemun in Pančevo: upravičencev 90.806, udeležba 51.618 (56,84%). Dr. Stojadinović 39.597, dr. Maček 11.522, Ljotić 499.

Dravska banovina: upravičencev 320 tisoč 361, volilo 216.610 (67,61%). Dr. Stojadinović 170.257, dr. Maček 45.226, Ljotić 1127.

Savska banovina: upravičencev 816 tisoč 967, volilo 657.294 (80,47%). Dr.

Stojadinović 112.386, dr. Maček 542.761 Ljotić 2147.

Vrbaska banovina: upravičencev 295 tisoč 063, volilo 213.184 (72,25%). Dr. Stojadinović 108.068, dr. Maček 103.910 Ljotić 1205.

Primorska banovina: upravičencev 270.321, volilo 213.620 (79,03%). Dr. Stojadinović 42.854, dr. Maček 168.349, Ljotić 2427.

Drinska banovina: upravičencev 427 tisoč 677, volilo 335.141 (78,36%). Dr. Stojadinović 193.059, dr. Maček 138.320 Ljotić 3762.

Zetska banovina: upravičencev 265 tisoč 073, volilo 200.742 (75,74%). Dr. Stojadinović 129.154, dr. Maček 70.541, Ljotić 1047.

Dunavska banovina: upravičencev 713.593, volilo 520.587 (72,95%). Dr. Stojadinović 373.070, dr. Maček 129.944 Ljotić 17.593.

Moravska banovina: upravičencev 428.630, volilo 326.778 (76,16%). Dr. Stojadinović 247.243, dr. Maček 78.718, Ljotić 817.

Vardarska banovina: upravičencev 451.831, volilo 303.457 (67,16%). Dr. Stojadinović 228.095, dr. Maček 75.232, Ljotić 130.

Po teh volilnih rezultatih pripade listi dr. Stojadinovića 306, listi dr. Mačka pa 67 mandatov.

Celjsko mestno gospodarstvo za bodočo proračunsko dobo

Celje, 13. januarja.

V novoletni številki smo priobčili mišljenje o osnutku proračunskega predloga za celjsko mestno občino za bodočo proračunsko dobo. Konstatirali smo, da je g. predsednik celjske mestne občine, ki je doslej objavljaval proračune za bodoča proračunska leta, letos na osnovi že od leta 1934. veljavnega zakona o mestnih občinah predložil zainteresiranim (ali znatiželjnim) davkoplačevalcem samo osnutek proračunskega predloga.

§ 117. zakona o mestnih občinah uvodoma dobesedno navaja: »Predsednik mestne občine mora sestaviti proračun najkasneje tri mesece pred pričetkom

proračunskega leta ter ga razgrniti na občni vpogled za čas 5 dni.« Predzadnji stavek tega paragrafa se pa glasi: »Predsednik predloži predlog proračuna« — potem ko je bil razgrnjen 5 dni — »s stavljenimi pripombami v roku nadaljnjih 5 dni mestnemu svetu«. Besedilo zakona se torej v teh točkah ne krije.

Za vsakega davkoplačevalca je jasno, da želi videti proračun. Zakon o mestnih občinah nalaga predsedniku občine dolžnost, da »mora sestaviti proračun« in ne morda samo osnutek proračunskega predloga. Davkoplačevalcu daje prav tudi uvodno citirani stavek. Tega navodila se je držal sam predsednik celjske mestne občine pri dosedaj ob-

javljenih proračunih. Za proračunsko dobo se pa očitno hoče poslužiti slednje citirane določbe § 117. zakona o mestnih občinah.

*Katera določba tega paragrafa je merodajna, naj odloči nadrejena instanca.

Ugotavljamo, da smo si izrecno pridržali, staviti k definitivnemu mestnemu proračunu za bodoče upravno leto svoje pripombe ter je tedaj opomba v članku v nedeljskem »Slovcu«, da naj naš dopis predstavlja strokovno kritiko celjskega proračunskega predloga za leto 1939-40, nepravilna. Samo kot kronisti smo navedli, da predvideva osnutek v rednem in izrednem gospodarstvu skupnih izdatkov 20.021.780 din ter da je redni proračun napram prejšnjemu za 1.351.438 din zvišan. Če se že spuščajo gospodje v ta »besedni boj, naj bi nam, ne morda zamo zaradi »znatiželjnega« davkoplačevalca, ki se je našel med vsemi številnimi celjskimi davkoplačevalci, da je pregledal predloženi osnutek, ampak zaradi nas vseh, ki plačujemo in bomo plačevali mestne davščine, s »strokovne« strani pojasnili ta osnutek. Gotovo jim bo to laže, ker imajo na razpolago vse knjige, obračune in priloge, ki jih sicer navaden davkoplačevalec ne dobi na vpogled. Vsekakor je pa stvar okusa, zabraniti davkoplačevalcu vpogled v knjige in naknadno zapisati, da ga »zapušča spomin«.

Naj bodo gospodje prepričani, da bomo k proračunu za 1939-40 izrekli svojo kritiko in pripombe, pa naj jim bo to prav ali ne.

Politika

× Po »Kmetem listu« objavljamo: Dr. Vladimir Maček je naslovil za novo leto na srbski narod posebno toplo voščilo. — Narodni poslanci, ki pripadajo Seljačko-demokratski koaliciji, se bodo 16. januarja sestali na konferenco v Zagrebu. — V soboto se je vršila seja banovinskega odbora Jugoslovske nacionalne stranke v Ljubljani. Seje so se udeležili zastopniki vseh sreskih organizacij Slovenije. Seji je predsedoval g. dr. Janko Rajer, predsednik banovinskega odbora. Obširno politično poročilo sta podala senatorja Ivan Pucelj in dr. Albert Kramer. Njuni poročili sta bili z odobravanjem sprejeti in jima je seja izrazila soglasno zaupnico in zahvalo. Po poročilih banovinskega tajnika dr. Marijana Zajca in posle vodečega podpredsednika Milana Mravlje ta se je razvila živahna debata, ki so se je udeležili zastopniki vseh sreskih organizacij. Politično sodelovanje JNS z dr. VI. Mačkom in s celokupno opozicijo je bilo znova odobreno. Vse politične skupine v Sloveniji, ki so sodelovale pri volitvah 11. decembra 1938. leta na državni kandidatni listi, ki ji je bil nosilec dr. Vladimir Maček, naj se tesneje povežejo med seboj, to je bila želja banovinskega odbora. Po sprejetju večjih političnih in organizatornih predlogov je predsednik zaključil lepo uspelo in polnoštevilno obiskano sejo banovinskega odbora JNS

× **Politika in morala.** Glasilo katoliške visokošolske mladine »Straža v viharju« z dne 22. decembra 1938 je priobčila pod naslovom »Politika in morala« naslednje: »V roke nam je prišel letak, ki ga je izdal zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac. Ko smo prebrali vsebino, nas je bolelo in skelelo in da bi tudi mi doprinesli vsaj majhen del zadošččenja za storjeno krivico, povemo vsebino. Radio postaja centralnega presbiroja v Belgradu je na dan glasovanja javila, da je nadškof Stepinac glasoval za listo JRZ. Na zahtevo nadškofa, da naj to vest demantirajo, je radio isto neresnico ponovil. Nadškof je čakal 5 dni, da bi radio preklkal; ker tega ni storil, je dal nadškof izjavo, da je trditev presbiroja popolnoma zlagana. Vest je nadškofu nalagala, da

je glasoval za listo, ki reprezentira težnje hrvatskega naroda. Naš list se ne vmešava v politiko, pač pa morado v tem primeru obžalovati in osoditi lažnivo poročanje presbiroja. Nedvomno bo pristojna oblast onega, ki je zlorabljal radio za širjenje neresničnih vesti o volitvah, primerno kaznovala.«

× **»Deutsche Nachrichten«.** Tednik pod tem naslovom je začel v Zagrebu izdajati Karl Hermann. List naj bi bil glasilo vseh Nemcev v dravski banovini ter ima za Slovenijo svojo poslovalnico v Mariboru. V svoji številki z dne 7. t. m. prinaša na prvi strani geslo Adolfa Hitlerja za leto 1939. Zanimivo je tudi poročilo o zborovanju Prosvetne zveze v Celovcu, kjer pravi list ob zaključku, da morajo Nemci v Sloveniji ugotoviti, da od mnogo tega, kar imajo Slovenci na Koroškem, naši Nemci nimajo ničesar. Škoda le, da se ne moremo o velikih narodnih, kulturnih, šolskih in gospodarskih pravicah Slovencev na Koroškem tako pogovoriti, kakor bi to bila stvarna potreba. Tedaj bi naša narodna manjšina na Koroškem v primeri s privilegiji gospodarsko in kulturno prenasičenih Nemcev v Sloveniji in v vsej Jugoslaviji izgledala tako revna in bedna, kakor je v resnici.

× **Rimski razgovori.** Angleški ministriški predsednik Chamberlain in zunanji minister Halifax sta prispela v sredo popoldne v Rim, kjer jima je bil prirejen velik sprejem. Razgovori med njima ter med Musolinijem in grofom Cianom so se pričeli že v sredo zvečer. Razgovori o važnih evropskih problemih, predvsem o ohranitvi sredozemskega statusa quo, o italijansko-francoskem sporu, španskem problemu in vprašanih srednje in jugovzhodne Evrope so se v četrtek in petek nadaljevali. Kjerkoli se angleška državnikova pojavita, ju ljudstvo sprejema z velikimi ovacijami.

× **Francova ofenziva v Kataloniji** napreduje dalje. Francova vojska je le še 30 km oddaljena od morja in resno ogroža položaj republikanskih čet v Kataloniji. Nacionalisti so v četrtek zavzeli mesto Mont-Blanch. V Estremaduri pa so dosegli republikanci v razbremenilni ofenzivi več uspehov.

Domače vesti

— **Konferenca jugoslovskega škofov.** V Zagrebu se bodo sestali 24. t. m. na večdnevna važna posvetovanja vsi jugoslovskega katoliške škofje. Razprave bodo obsegale razna vprašanja, ki se tičejo katoliške cerkve v naši državi. Verjetno je, da bo škofovska konferenca izdala tudi kot svoj zaključek pastirsko pismo, namenjeno pripadnikom katoliške cerkve z naročilom vsem škofom, da se po cerkvah vseh katoliških župnij prečita vernikom. Zadnje škofovsko pastirsko pismo se namreč pri nas ni čitalo v cerkvah, kar je dalo povoda raznim nestvarnim tolmačenjem, ki niso bila vselej v prilog cerkve in vere, ki je vzvišena nad vsakdanostjo tega sveta.

— **Sprememba uredbe o prenosu in prodaji nepremičnin.** Po beograjskih listih priobčuje nemški list v Kočevju daljšo notico o ukrepu vlade, da se uredba o prodaji nepremičnin spremeni v smislu svojčas danih obljub. Zadevna navodila so bila sporočena banskim upravam, sreskim načelstvom in prometnim komisijam.

— **Odbor za postavitev nagrobnega spomenika dr. Ivanu Lahu v Ljubljani** se obrača na javnost s prošnjo, da bi blagovolila prispevati v sklad, iz katerega bo pokojnemu pisatelju, publicistu, zaslužnemu borcu za svobodo in srečo Jugoslavije ter zvestemu prijatelju češkoslovskega naroda in njegove svetle kulture letos 18. maja, ob obletnici smrti, na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani odkril nagrobni spomenik v znak prisrčne hvaležnosti za njegovo bogato književno, bojevito novinarsko in vzgojno nacionalno delo. Ta

apel toplo podpiramo in vabimo javnost, da se s primernimi prispevki odolži spominu dr. Ivana Laha.

— **Dražba kožuhovine v Ljubljani** se bo začela nepreklono v ponedeljek 23. t. m. Lovci naj pošljejo svoje letošnje blago čimprej na naslov »Divja koža« Ljubljana, Velesejem.

— **Spominski zbornik** je pravkar izdala grafična organizacija v Sloveniji ob svoji sedemdesetletnici. Zbornik ima zelo zanimivo in pestro vsebino, je lepo ilustriran in predstavlja moderno tehnično delo. Vsebina zbornika je naslednja: Dragotin Kosem: Ob sedemdesetletnici grafične organizacije v Sloveniji. Vinko Sternad: Organizacija nekdanj in sedaj. Aleksa Gusina: Nekaj misli o denarnem poslovanju grafične organizacije. Ivan Štrekelj: Storitve grafične organizacije za brezposelne. Slavko Dvoršek: Posameznik — celota — organizacija. Slavko Dvoršek: Na cesto. Makso Strban: Dograjevanje gospodarske osnove grafične organizacije v varstvo njenih bodočih dajatev. Emil Krombholz: Pomen združništva za grafično organizacijo. Vilibald Vlahovič: Zakaj smo se borili za federativno preureditev SGRJ? Ivan Mlinar: K organizacijski enotnosti grafičnega delavstva. Viktor Eržen: Spomini na stavko pred dvajsetimi leti. Jože Moškrič: Pomozno delavstvo v skupni grafični organizaciji. Roza Selanova: Uveljavimo se tudi me! Leopold Prevovnik: Pogled nazaj. Jakob Križaj: Položaj knjigoveškega delavstva. Srečko Žumer: Popolna enotnost osnova za uspešno strokovno delo. Franc Boštjančič: Nadaljujmo s prosvetnim strokovnim delom! Alojzij Erjavec: Organizacijsko delovanje lito-kemigrafov. Pavel Vokač: Prosvetno delovanje grafičnega delavstva v Mariboru. Anton Štrekelj: Dobrodelno društvo grafičnega delavstva. Jožko Jurač: Jesen stayca Ščirka. Jože Resnik: Alpinizem in naš poklic. Ludovik Cesar: K sportu, k naravi! Milan Mlakar: Grafični naraščaj. Ivan Kleč: Tiskarski črv. Ivan Lampret: Pred polstoletjem, malo preje in malo pozneje. V. P., Maribor: Iz dnevnika ročnega stavca.

Redna stolica

Leopilule

Oglas reg. 5 Bz. 31410 dne 24. XII. 1938.

— **Proglasitev za mrtvega.** Okrožno sodišče v Celju je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtvega Janez Seklič iz Drevenika pri Kostivnici, pristojen v občino Kostivnico, ki je bil l. 1924. premeščen kot orožnik v južno Srbijo, od koder ni o njem nobenega glasu več.

— **Dunajska vremenska napoved** za soboto 14. t. m.: Oblačno, brez padavin.

Celje in okolica

c **Brezposelni delavci**, ki so sposobni za ročno delo, naj se v svrhu zaposlitve javijo, kolikor se še niso, ob uradnih urah na socialno-političnem oddelku mestnega poglavarstva. To razveseljivo notico čitamo v »Delavski politiki« iz Maribora, žal se pa nanaša na brezposelne delavce, ki so pristojni v Maribor. Pri nas v Celju pa se v tej trdi zimi za nezaposlene ne zmenimo preveč. Zato hodijo ti reveži od hiše do hiše in prosijo milodarov v svojo sramoto in v še večjo sramoto našega mesta, ki si ne vzame časa ne volje, da bi izvedlo natančno kontrolo, dalo delavoljnim zaposlitev in kruh, delomrznežem pa stopilo na prste. O nekem gospodu iz Celja smo čitali, da sprejema v svojem srezu enkrat na teden stranke s prošnjami in pritožbami, pa mislimo, da je tudi v Velikem Celju mnogo nevolje, ki bi ji bilo treba posvetiti več skrbi in pažnje.

c **Nova bolnica v Sloveniji.** Proračun zanjo znaša 7 milijonov dinarjev in zgradila jo bo bratovska skladnica na Jesenicah. Novi zavod, ki se bo začel že letos graditi, bo mnogo pripomogel k izboljšanju zdravstvenih prilik na Gorenjskem in bo tudi znatno razbremenil ljubljansko državno bolnico. Pri nas v Celju, kjer je center velike industrije in trgovine, kjer imamo istotako ogromno število članstva, zavarovanega pri bolniških blagajnah in bratovski skladnici, pa že tretje leto občudujemo pri banovinski bolnici z deskami »zava-

rovano« drugo nadstropje na porodniško-ginekološkem paviljonu. Ni sredstev in ni jih bilo vsa ta leta! Mi pa mislimo, da ni za taka vprašanja pri nas pravega razumevanja niti časa, česar se lahko sramujemo. Več stvarnega resničnega dela bi tudi v tem pogledu pri nas v Celju ne škodovalo, pa četudi bi bilo manj slavonspevov in manj načrtov in velikih projektov, ki obtičijo na papirju. Celje je postalo veliko mesto z močnim vplivom na vse strani, pa bi vendar že moglo odpraviti vsaj to sramoto!

c **Nevzdržne razmere na celjski železniški postaji.** Celje je znano po ogromnem železniškem osebnem prometu, kateremu zgradbe in železniške naprave že dolgo več ne ustrezajo. Pred leti smo dobili nov izhod za potnike, ki v Celju izstopajo. Pri popoldanskih vlakih, ko vsled zamud prihajata istočasno vlak iz Maribora in vlak iz Ljubljane, na katera že čaka vlak za Savinjsko dolino, je nezadostni peron podoben razbesnelemu mravljišču in nastaja na peronu in ob vlakih tako prerivanje potnikov, da postaja položaj čisto življenjsko nevaren. Krotno vseh prometnih nevarnosti in nedostatkov pa predstavlja nemogoči izhod za potnike. Ta izhod, ki je z železno ograjo varno in hermetično zaprt, ima dvoje ozkih izhodnih vrat, pri katerih opravljajo službo odvzemanja železniških listkov vestni in strogi železniški uslužbenci. V Celju se ta služba izvršuje po predpisih tako strogo in natančno, kakor menja nikjer drugod na svetu. Navadno pa je še tako, da menča zaradi pomanjkanja železniškega osovja odprejo pri izhodu samo ena vrata, skozi katera more le po en potnik. Kako se pri taki torturi in proceduri v Celju »izstopa« in pride skozi maso radovednih in onih, ki čakajo na svoje in znanje, je poglavje svoje vrste, ki je prava celjska slika velikega tujskega prometa ter velike brige za povzdigo tujskega prometa in za najboljše vtise, ki jih mora potnik in tujec že takoj v prvih minutah v Celju doživeti.

c **Poglavje o prisiljenih članih in funkcionarjih Sokola** je za nas zaenkrat zaključeno, ker »Slovenca« in »Slovenskemu domu« sedaj žal ne moremo tako odgovoriti, kakor bi radi. Povrnili pa se bomo k temu že še ob pravem času.

c **Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek 16. t. m. ob 20. bo predaval v risalnici dekliške meščanske šole direktor Aeroporta dr. Stane Rapé o temi »Razvoj letalstva v Sloveniji«. Vabimo občinstvo, da poseti to zanimivo predavanje v čimvečjem številu.

c **Zanimivo predavanje o Bolgariji.** Jugoslovensko-bolgarska liga v Celju bo priredila v četrtek 19. t. m. ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma predavanje o temi »Vtisi iz Bolgarije«. Predaval bo tajnik ljubljanske lige g. Vekoslav Bučar. Aktualno in poučno predavanje bodo spremljale skioptične slike. Obiščite predavanje v čim večjem številu!

c **Lutkovni oder Sokolskega društva Celja-matic** bo vprizoril v nedeljo 15. t. m. ob 14. v Sokolskem domu v Gaberju krasno igro »Petrčkove poslednje sanje«. Starši, nudite svojim otrokom nekaj nedolžnega veselja in privedite jih k igri!

c **Pozor kegljavci!** V nedeljo 15. t. m. bo nagradno kegljanje od 8. do 18. pri »Braniboru« (A. Robek). Vsi kegljavci vljudno vabljeni!

c **Sokolski mladinska akademija** Vaditeljski zbor naraščaja Sokolskega društva Celja I bo priredil v soboto 11. marca ob 20.30 IL mladinsko akademijo v Narodnem domu v Celju.

c **Sokolska maškarada.** Sokolsko društvo Celje I bo priredilo v soboto 4. februarja maškarado v Sokolskem domu v Gaberju.

c **Ples Soče,** dobro in daleč znan po svoji preprosti domačnosti in družabnosti, je že danes predmet velikega zanimanja, čeprav bo šele 21. t. m. v Narodnem domu. Vrteli se bomo »po starem« in »po novem«, da bo prišel vsakdo, star ali mlad, na svoj račun. Povabljeni vsi!

c **Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Celju** je priredila v proslavo 20-letnice osvoboditve našega naroda v četrtek 5. t. m. zvečer prav

lepo uspel družabni večer, ki so ga posetili predstavniki oblasti in raznih nacionalnih organizacij ter koroški borci iz Celja in Ljubljane. Po pozdravnem govoru podpredsednika krajevne organizacije g. Arnejca se je razvila prav prijetna zabava.

c **Za častne sodnike** pri okrožnem sodišču v Celju za leto 1939. je pravosodno ministrstvo imenovalo gg. Josipa Kramarja, Karla Loibnerja in Antona Fazarinca, trgovce v Celju.

c **Koncert zbora kromatičnih harmonik** bodo priredili dijaki iz Celja in Ptuja v nedeljo 22. t. m. ob 16. v celjskem gledališču. Vstopnice so v prodaji v knjigarni Slomškove tiskovne zadruge. Za ta svojevrstni koncert vlada veliko zanimanje. Čisti dobiček koncerta je namenjen Dijaški kuhinji v Celju.

c **Nekaj o harmonikah.** Še mi je v spominu polemika, ki se je vodila zaradi harmonik, posebno zaradi malih harmonikarjev. Harmoniko so smatrali za manjvreden, nepopoln instrument, skoraj je niso smatrali za glasbilo. Priznam, da se je harmonikaštvo naravnost razpaslo. Skupine so se naučile po 20 do 50 narodnih pesmi in ustvarjale »čudeže«. Posebno privlačne so take skupine v enotnih oblekah. Toda ne vprašajte po napredku takih skupin. Število narodnih pesmic se je v repertoarju takih skupin sicer pomnožilo, nikakor pa se ni povečalo znanje proizvajalcev in s tem njih notranja vrednost. Dobro, naj bo! Pridruživ se mnenju onih, ki vseeno odobravajo, da se pri deci zbuja zanimanje za glasbo tudi z malimi harmonikami. Čudim se pa, da se še vedno najdejo ljudje, ki z zaničljivo gesto izražajo svoje mnenje tudi o kromatičnih harmonikah. Pri njih je tudi harmonika s 60 do 120 basi le nepopoln instrument, le nekako nadomestilo, pripravno za gostilno, planine ali ples. Potem res ne vem, kaj je smatrati za popoln instrument. Mar so vsa pihala in glasbila na lok manjvredni in nepopolni instrumenti? Ni moj namen spuščati se ponovno v polemike, pač pa bomo v kratkem nudili širši javnosti priliko, da ji na koncertu zbora kromatičnih harmonik pokažemo, da se dajo na ta baje nepopolna glasbila postaviti visoki, celo zelo visoki zahtevki. Pokazati hočemo, kaj se da v razmeroma kratki dobi in s smotrnim delom doseči. Koncert, ki bo v nedeljo 22. t. m. v celjskem gledališču, bo nudil poleg narodnih pesmi tudi klasično, salonsko in moderno glasbo, tako da bo — upam — ustrezno slehernemu okusu. Pokazati hočemo, da ne zaostajamo za inozemstvom, ki ima o harmonikah boljše mnenje nego mi. Na svidenje na koncertu! — C. Rakuša.

Kino METROPOL Celje

13. januarja film neminljive lepote in drznega junaštva

Velika iluzija

14., 15., 16., 17. januarja največji pevski film sezone

NANON

NAJNOVEJŠI UFA-ŠLAGER!

Erna Sack najslavnejša sopranistka, imenovana »Evropski slavček« in Johannes Heesters, slavni holandski tenor, znan iz filma »Dijak prosjak«, nastopata v glavnih vlogah

ni red se bo dobil pri vходу. Cenj. meščanstvo je vabljeno k udeležbi.

c **Uprava srbske pravoslavne parohije v Celju** objavlja, da je v smislu člena 175. cerkvene ustave volilni seznam (birački spisak) razgrnjen javno na vpogled v parohijski pisarni v Vrvarski ulici 1-I. Vsak član pravoslavne cerkvene občine celjske si lahko ogleda ta seznam od 13. do vštetelega 27. t. m. in predloži svoje event. pripombe k seznamu pismeno upravnemu odboru cerkvene občine.

c **Nov odvetnik v Celju.** Odvetnik g. dr. Friderik Zangger v Celju se je z 31. decembrom 1938 odpovedal izvrševanju advokature. Njegovo pisarno je prevzel odvetnik g. dr. Karel Urch, dosedanji odvetniški pripravnik v pisarni g. dr. Zanggerja.

c **Iz zdravniške službe.** Banovinski uradniški pripravnik dr. Avgust Spacapan je premeščen iz banovinske bolnice v Novem mestu v banovinsko bolnico v Celju.

c **Ponovitev Golievih »Petrčkovih poslednjih sanj«** bo v nedeljo 15. t. m. ob 16. v Mestnem gledališču v Celju. Igra, ki je dosegla na Stefanovo v razprodanem gledališču izreden uspeh, je po svoji vsebini primerna za mladino in za odrasle. Pri igri sodeluje nad 60 dijakov in dijakinj meščanske šole v Celju ter Celjsko pevsko društvo. Krasna vsebina, čarobna scenerija in odlična igra bodo nudile izreden užitek. Cene ponovno znižane. Vstopnice so v prodaji pri meščanskošolski učiteljski gđ. M. Kernovi in pri podmladku Jadranske straže.

c **Nad 13 milijonov je šlo v zrak.** Na področju glavne zaloge tobaka v Celju so lani pokadili tobaka, cigaret in cigar v vrednosti 13.073.237 din, cigaretnega papirja pa so porabili za 138.050 din. Poraba tobaka, cigaret, cigar in cigaretnega papirja je bila lani za 250.000 din večja nego v letu 1937.

c **Zasedanje davčnega reklamacijskega odbora** se bo pričelo v torek 17. t. m. ob 9. dopoldne pri davčni upravi v

KINO UNION CELJE

13., 14. (ob 16. in 18.30), 15. in 16. januarja prekrasno monumentalno delo češke umetnosti

POROČNIK RJEPIKIN

Vladimir Borsky

A. Mandlova

Da se omogoči najš rši publiki (tudi okoliški) obisk prireditve najfenomenalnjšega in najslavnejšega jasnovidca in mojstra okultnih ved

SVENGALIJA

priredimo dva zadnja velika nastopa in sicer v soboto 14. januarja ob 20.30 in v nedeljo 15. januarja ob 10. dop. s popolnoma novim programom

c **Pravoslavna služba božja na Bogojavljenju** v četrtek 19. t. m. bo v celjski pravoslavni cerkvi ob 9., blagoslovljenje vode pa ob 10. V sredo 18. t. m. in četrtek 19. t. m. popoldne bo blagoslovljanje stanovanj pravoslavnih vernikov.

c **Šolska proslava sv. Save.** Na dan sv. Save v petek 27. t. m. bo ob 9. služba božja v pravoslavni cerkvi sv. Save. Po službi božji bo krenila procesija v telovadnico I. drž. narodne šole, kjer se bo pričela ob 10.30 šolska proslava z blagoslovljenjem vode in rezanjem kolača. V četrtek 26. t. m. bo ob 17. v pravoslavni cerkvi bdenije (večernja z jutrenjo).

c **Svetosavska beseda** se bo pričela v soboto 4. februarja ob 20.30 v Narodnem domu. Dvorana bo toplo zakurjena. Igral bo jazz-band »Odeon«. Vabilo se smatra kot vstopnica. Oblačilo poljubno. Cenj. dame naj se blagovolijo udeležiti prireditve po možnosti v narodni noši kateregakoli slovanskega naroda. Vstopnina: prostovoljni prispevki. Ples-

Celju. Davčni reklamacijski odbor bo reševal pritožbe proti pridobnini za leto 1938.

c **Razstavo »Celjski sejem«** ali »Celjski teden« bo priredila celjska zadruga »Celjska razstava« letos v začetku avgusta v Celju. Prireditve bo združena tudi z razstavo obrti, trgovine in industrije.

c **121 društev** je bilo v Celju konec leta 1938. nasproti 118 v letu 1937. in 109 v letu 1936. Vsa društva imajo 15.393 članov in članic. Omenjeno število društev je za Celje, ki ima 20.000 prebivalcev, pač previsoko.

c **13.788 tujcev** je obiskalo lani Celje in sicer 11.520 Jugoslovenov in 2.268 inozemcev napram 12.274 tujcem (9.805 Jugoslovenom in 3.469 inozemcem) leta 1937. Nasproti letu 1937. je število inozemcev, ki so obiskali Celje, lani močno nazadovalo, pač pa je narastlo število Jugoslovenov.

c **Javna mestna knjižnica v Celju** je lani izposodila 24.498 knjig in sicer 15.537 slovenskih in srbohrvatskih leposlovnih, 7.189 nemških leposlovnih

ter 1.772 poučnih in znanstvenih. Poslovnih dni je bilo lani 239, obiskov pa 12.190.

KINO DOM CELJE

Od 13. do 17. t. m.: »Pesem o zlatem zapadu«

c Občni zbor Krajevne protituberkulozne lige v Celju bo v četrtek 26. t. m. ob 20. v sejni dvorani na mestnem poglavarstvu z običajnim dnevnim redom. Ciani lige in vsi, ki se zanimajo za protituberkulozno borbo, vljudno vabljeni!

c Na pravoslavni badnji dan dne 6. t. m. je krenil ob 14. badnji sprevod, v katerem so bili oficirji na okrašenih konjih ter podoficirji in redovi na saneh in vozovih, s celjsko železničarsko godbo iz vojašnice kralja Petra na Sp. Hudinjo po badnjake. Na povratku so oddali badnjak v vojašnici kralja Aleksandra, kjer se je po kratki svečanosti razvila vojaška zabava. Ob 16. se je vrnil sprevod z badnjakom v vojašnico kralja Petra. Na dvorišču se je zbralo vojaštvo z oficirskim zborom in mnogo domačega prebivalstva. Ko so prinesli badnjak na dvorišče, je oddal oddelek vojaštva salvo. Poveljnik 39. pp. generalštabni polkovnik g. Mihajlovič je posul badnjak z žitom. Nato pa so badnjak položili na ogenj. Po kratkem cerkvenem obredu in nagovoru prote je g. polkovnik Mihajlovič poželel vojaštvu srečen božič. Sledilo je čestitanje, nakar so oficirji, podoficirji in vojaki ob sviranju železničarske godbe zaplesali kolo. V Oficirskem domu se je pričel nato družabni sestanek, ki je potekel ob zelo prisrčnem in veselem razpoloženju.

c Uradno popraviljanje volilnih imenikov. Mestno poglavarstvo v Celju razglasa: Po § 5. zakona o volilnih imenikih Sl. l. z dne 12. 9. 1931, št. 347-34, mora mestno poglavarstvo v dobi od 1. do vštete 31. januarja vsakega leta izvršiti uradne popravke stalnih volilnih imenikov. Pri tem vpiše v volilne imenike s svojim sklepom vse osebe, ki imajo volilno pravico, pa še niso vpisane, ter izpusti na isti način one, ki so izgubili to pravico. Vojaki, ki so odslužili odnosno ki v letu 1939. služijo svoj rok, se vpišejo uradno. Volilno pravico za volitve v Narodno skupščino imajo vsi moški državljani kraljevine Jugoslavije po rojstvu ali naturalizaciji, ko so dovršili 21. leto starosti in vsaj že leto dni bivajo v občini. Državni in javni samoupravni uslužbenci se vpišejo v volilne imenike Celja, ako imajo v njem svoj službeni sedež. Za državne uslužbence se enoletno bivanje ne zahteva. Vse osebe, ki imajo pravico do vpisa, pa v imenikih še niso vpisane, naj se zglasijo v času od 14. do vključno 30. I. 1939 med 9. in 12. dopoldne v sobi št. 2 mestnega poglavarstva. S seboj naj prinesejo krstni list, uradno potrdilo o državljanstvu in uradno potrdilo o predpisanem bivanju v občini Celju. V navedenem času naj se zaradi popravkov v imenikih zglasijo tudi oni, katerih imena, poklici, službeni in drugi nazivi ter bivališča niso vpisani.

c Člane SPD prosimo, da poravnajo članarino že v teku meseca januarja, da bodo pravočasno prejeli članske

znamke za l. 1939. Članske izkaznice, opremljene samo z znamko za leto 1938., izgubijo z 31. januarjem vso veljavo. Od 1. februarja dalje bodo oskrbniki planinskih koč zaračunali nečlanske pristojbine vsakemu članu, čigar izkaznica ne bo opremljena s člansko znamko za tekoče leto. Članarino se vplača v pisarni SPD ali pri g. blagajniku v drogeriji Vrtovec na Kralja Petra cesti.

c Zetev smrti. V soboto je umrla na hribu sv. Jožefa 37 v 84. letu starosti ga. Marija Wurzerjeva, roj. Satlerjeva, mati ge. Marije Žumrove, vdove po višjem davčnem upravitelju v p., v ponedeljek je umrl v Prešernovi ulici 21 v 73. letu starosti g. Jakob Petek, oče uglednega celjskega trgovca g. Antona Petka. Istega dne je umrla na Sodnijski stezi 2 v starosti 61 let ga. Marija Kronovškova, mati veleposestnice ge. M. Janičeve v Celju. V torek je umrl v Mestnem zavetišču v Medlogu v visoki starosti 87 let mestni revež Tomaž Vizjak. V celjski bolnici so umrli: 5. t. m. 39-letna žena cinkarniškega delavca Antonija Blatnikova iz Medloga, v ponedeljek berač Jože Vrbovšek iz teharske okolice, v torek 53-letni posestnik Franc Grabler iz Bodreža pri Št. Vidu pri Grobelnem, v sredo 43-letna služkinja Jožefa Hribarjeva iz Braslovč, triletna posestnikova hčerka Štefica Skornikova iz Loke pri Zusmu in 5 mesecev stara hčerka čevljarkega mojstra Krista Močnikova z Zvodnega pri Teharju, v četrtek pa 42-letni dinar Ivan Mramor iz Škofje vasi in 13-letna tesarjeva hčerka Milena Slamnikova iz Velike Pirešice. Pokojnim bo di ohranjen blag spomin, svojem iskreno sožalje!

c Delovni trg. Pri celjski borzi dela se je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 194 brezposelnih (166 moških in 28 žensk), delo je bilo ponujeno za 26 oseb, posredovanj je bilo 17, odpotvalo je 7, odpadlo 18 oseb. Dne 10. t. m. je ostalo v evidenci 1016 brezposelnih (879 moških in 137 žensk) nasproti 864 (752 moškim in 112 ženskam) dne 31. decembra. Delo dobijo: po 1 čevljar, mizarški vajenec in hlapec, 3 kuharic, po 4 služkinje in kmečke dekletke ter po 1 natakarica in postrežnica.

c Plačilo občinskih davščin. Mestno poglavarstvo v Celju opozarja hišne posestnike in lastnike vozil, da so 1. januarja 1939 zapadli v plačilo: 5-odstotni najemniški vinar in 2-odstotna kanalska naklada za proračunsko razdobje od 1. I. do 31. III. 1939, vodarina in števnina za proračunsko razdobje od 1. X. do 31. XII. 1938 in četrti obrok davščine na vozila. Stranke naj plačajo zapadle obroke pri mestni blagajni celjski zanesljivo do 10. februarja 1939. Po preteku tega roka se bodo zaračunale zakonite 6-odstotne zamudne obresti. Plačila, ki bodo po preteku 6 tednov od dneva dospelosti izostala bodo izterjana z izvršbo.

Ob novem letu trgovske knjige, redniki, brzovezi in razne mape v veliki izbiri pri tvrdki Karl Goričar vd., Celje, Kralja Petra c. 7—9.

c Vse lastnike avtobusov in tovornih avtomobilov poziva davčna uprava v

Celju, da prijavijo pristojni davčni oblasti v teku meseca januarja, koliko registriranih avtobusov, tovornih avtomobilov in prikolic imajo. V prijavi je treba navesti znamko in številko motorja, nosilnost ter progo, odnosno kraje, v katerih izvršujejo prevoz potnikov ali blaga. Pri avtobusih je treba navesti tudi število prevoženih kilometrov v preteklem letu. Prav tako opozarjamo lastnike vozil, ki se ne registrirajo pri policijskem oblastvu, da morajo prijaviti davčni oblasti število in vrsto voz ter obenem plačati davščino za državni cestni fond in takso.

VSE PRIPRAVE ZA III. CELJSKI KARNEVAL so v polnem teku. Letošnja sportna maškarada bo prekosila vse doseganje. Konkurenca mask, zabaven spored, dekoracija, domačnost vse bo na višku. 11. FEBRUARJA V NARODNEM DOMU!

c Davčne karte za hišno služabništvo. Davčna uprava v Celju razglasa: Delodajalci, ki zaposlujejo hišno služabništvo, se opozarjajo, da si do 31. t. m. nabavijo davčne karte in se s tem izognejo petkratni kazni v smislu člena 95. zakona o neposrednih davkih.

c Nočno lekarniško službo ima od 14. do 20. t. m. lekarna »Pri orlu«.

c Gasilska četa Celje. Od 15. do 21. t. m. ima službo III. vod, inspekcijo častni predsednik g. Jellenz.

Iz občinstva

Prošnja predstojništvu mestne policije in mestnemu poglavarstvu v Celju

Prejeli smo:

Odkar je začelo nekaj časa pred božičem snežiti in zmrzovati, smo morali Celjani ugotoviti, da se velika večina hišnih lastnikov in hišnikov ne zmeni za predpise cestno policijskega reda glede posipanja. Hodniki ob hišah in ob vrtovih so večinoma v takem stanju, da je pripisovati le srečnemu slučaju, ako se ni zgodila še nobena večja nesreča. Predpisano snaženje hodnikov od snega in leda in posipanje se izvrši uradno mnogo prepozno, ker mnogo hišnikov čaka, da neha snežiti. Nekateri nato hodnike očistijo in potrosijo, drugi pa se zadovoljijo s tem, da kar na sneg potresejo sramežljivce nekoliko pepela ali žagovine, nato pa prepustijo hodnik in občinstvo usodi. Dokler sneg ni zmrznjen, se vsled hoje strdi v nevarne plasti, in ko pritisne nekoliko mraza, zmrzne. Taki hodniki so najbolj nevarni za pasante. Ugotoviti pa moramo, da se v tem stanju navadno hodniki sploh ne posipajo več ali pa samo zelo nezadostno. To ne velja samo za hiše privatnikov, temveč tudi za mnoga javna poslopja, zlasti za poslopja mestne občine.

Še huje je s prehodi preko cest in na križiščih. Tam je neobhodno potrebno, da občina skrbi za to, da se sneg na teh itak ne zelo množestvilnih prehodih takoj odstrani in da se prehodi posipljejo, in sicer ne samo en-

krat, temveč stalno dokler zmrzuje oziroma dokler je nevarnost, da utegne kdo izpodrsniti in pasti. Žal se pa to ne zgodi, ali pa se zgodi šele po več dneh. Zlasti so prehodi na širokem križišču ob poslopju Ljudske posojilnice, t. j. na Kralja Petra in Cankarjevi cesti ter Vodnikovi ulici, večinoma tako zanemarjeni, da jih je težko pasirati in da je vsak pešec tamkaj ogrožen, ker niti pravočasno ne odstranijo snega ali ledu, niti ne posipajo prehodov. Ne gre, da v mestu čakajo dokler opravi svoj posel jug ali solnce, vsaj ne na križiščih in hodnikih. Popolnoma pa zanemarjajo hišni lastniki dolžnost snaženja in posipanja ob vrtovih in drugih zagrajenih prostorih, kjer puščajo sneg in led nedostranjen in sploh ne posipajo.

Najhuje pa je na kolodvoru in pri izhodu pred kolodvorom. Tamkaj si morajo, kadar sneži, potniki sami delati gaz. Sneg na tej gazi se potem strdi ter otežkoči hojo in povzroča skrajno nevarnost, zlasti ko zmrzne. To velja za pot od izhoda proti mestu, enako pa tudi za pot od vlakov do izhoda.

Ker gre tu za telesno varnost ljudi in sigurnost prometa, ni pripustno, da bi čakali na ureditev kakih kompetentnih konfliktov med občino in železnico, ampak je treba, da se potrebno nemudoma ukrene.

Dovoljujemo si na te nedostatke, ki smo jih zadnje tri tedne opazili zelo neprijetno, opozoriti predstojništvo mestne policije in mestno poglavarstvo ter prositi za nujno pomoč, ne samo za sedanje stanje, ki je po vremenu zadnjih dni nekoliko omiljeno, temveč zlasti tudi za bodoče, ko bo zopet zapadel sneg ali ko bo zmrzovalo.

Ne izzivajte! Prejeli smo: V Celju prireja g. Svengali od srede svoje produkcije. Gosp. Svengali pa pri tem očitno pozablja, da je Celje slovensko in nacionalno, ker se pri svojih produkcijah poslužuje v izdatni meri tudi nemškega jezika. Zaradi tega je prišlo med produkcijo že do ogorčenih in upravičenih protestov narodnega občinstva. Gosp. Svengali pa je slovensko občinstvo ob demonstrativnem ploskanju maloštevilnih »tujerodnih« udeležencev zafkrnil in se še dalje posluževal nemščine. To je predrznost, ki presega vse meje! Ali ni nikogar, ki bi tu napravil red in dal g. Svengaliju primerno lekcijo? Ali tudi nihče ne viidi nedopustnih dvojezičnih lepakov g. Svengalija, ki so se pojavili v slovenskem Celju? Nacionalna javnost po vsej pravici zahteva zadoščenje za tako postopanje!

»So was!« so vzdihovale in sklepale roke na praznik sv. Treh kraljev preplašene »Nemke« iz Laškega med vožnjo z vlakom v Celje, ko si jih je neki gospod privoščil in jih pošteno okreal. Povedal jim je, da po dvajsetih letih obstoja svobodne Jugoslavije še vedno ne vedo, da jih je rodila slovenska mati in da žive na slovenski zemlji. Vsi smo bili zadovoljni, ko smo poslušali kako je oni gospod preiskoval omenjenim »Nemkam« obisti. Vsa čast onemu gospodu. Želimo, da bi našel povsod mnogo posnemalcev. Tudi srednješolci, ki se vozijo vsak dan v Celje, bi lahko marsikateri izgubljeni duši pokazali, kam spada. —n

Sokolstvo

Izredna skupščina Sokolskega društva Celja-matice

Celje, 13. januarja.

Sokolsko društvo Celje-matica je imelo v četrtek zvečer v Narodnem domu dobro obiskano izredno skupščino. Na dnevnem redu so bile dopolnilne volitve.

Društveni starešina br. dr. Milko Hrašovec je pozdravil župnega starešino br. Smertnika in zastopnika tiska urednika br. Pečnika. Na predlog br. društvenega starešine so bili v smislu sklepa članskega sestanka izvoljeni pri dopolnilnih volitvah v upravo naslednji bratje in sestre: blagajnik Milan Četina, odborniki Milan Videnšek, Franjo Dolžan, Miroslav Modic, Zofka Debelakova in Ema Umekova, namestnik Ivo Svet, društveni zdravnik dr. Flaša,

I. J.:

Ob 20-letnici prevrata v Hrastniku

(Konec)

5.

Prevrat v pravem smislu besede je bil izvršen. Tujenarodni elementi so se odstranili, razburjenost se je polagoma podela in življenje prilagodilo novim razmeram.

Treba je pa bilo takoj rešiti pereče vprašanje preskrbe prebivalstva z živežem, ker so bile zaloge v dneh vstopa v novo državo pošle. Narodni odbor je na svoji seji nekaj dni po onih nepozabnih dogodkih razpravljalo o preskrbi prebivalstva z živežem in sklenilo, da pošlje k Narodni vladi v Ljubljano deputacijo, sestojajočo iz gg. postajenačelnika Šulgaja in ravnatelja Gnusa, ki naj pojasnita razmere v delavskem revirju in izposlujeta čim več živil, zlasti moke, krompirja, masti in klavne živine. To

se jima je tudi posrečilo, tako da je bilo prebivalstvo za prvo silo tudi v tem oziru preskrbljeno in je bila omogočena nadaljnja normalizacija razmer. Odbor Posojilnice na Dolu je pa sklenil dati v to svrhu potrebna denarna sredstva.

Narodna straža je opravljala službo do 11. novembra, nakar je prispel oddelek srbskih vojakov, ki so se bili vrnili iz avstrijskega ujetništva in ki mu je poveljeval oficir Živko Lukič.

Spomini, ki jih obujamo na doživljanje pred dvajsetimi leti, nam zgovorno pričajo, da je prebivalstvo, zlasti delavstvo, živelo v strašni bedi in zapuščeni. Tujerodna oblast je izrabljala svojo moč nad mirnim slovenskim človekom do zadnjega trenutka, ko se je že pojavljala na obzorju zarja Vidova. Naš mali slovenski človek je preстал zelo mnogo in ni čudno, da je v dneh osvobodjenja dal izraza svojim čustvom.

Slovenske matere bodo pripovedovale svoji deci o generaciji, ki je živela pod tujim gospodarjem, ki je zaničeval naš

ljubljeni jezik, domačo govorico, običaje in vse kar je naše, slovensko. Pripovedovale bodo o silnem trpljenju in mukah sredi vojnih grozot, ko so slovenski fantje in možje daleč tam na bojnih poljanah trpeli, preivali kri in dajali življenja na ukaz tujcev, ko se je moral brat boriti proti bratu. Pripovedovale bodo o sestradah očetih, ki so morali garati globoko pod zemljo in kopati premog. In če so njih telesne moči odpovedale vsled gladu — ni bilo usmiljenja, zadela jih je kazen. Otroci so milo prosili matere za skorjico kruha, matere pa so jim s solznimi očmi odgovarjale, da nimajo kruha in da ga ni. Povest o tem trpljenju bo šla iz roda v rod.

Gorje, ki ga je moralo pretrpeti prebivalstvo revirja, se ne da popisati. Razumljivo je, da je slovenski človek trpin navdušeno pozdravil svobodo in novo državo Jugoslavijo, ki je prinesla našemu rodu narodno svobodo ter nove večje možnosti dela in jela.

namestnik dr. Perko, knjižničar Milan Vidensek, prapreršček Franc Goručan. V razsodišče so bili izvoljeni: za predsednika dr. Nendl, za člane pa dr. Požar, dr. Dolničar, dr. M. Hrašovec in dr. Orožen.

V gospodarski odsek so bili izvoljeni Franjo Dolžan kot predsednik, kot člani pa dr. Štefan Rajh, rav. Anton Zorko, Janko Wagner, Avgusta Ulagova, Roza Nendlova, Zofka Debelakova, Adolf Grilec, Konrad Grilec, Zvonimir Korošec, Čiro Sadar, prof. Jože Ažman, Helena Rajhova, Drago Sirec, Jože Pečnik, Franjo Saksida, Ivo Svet in stanko Perc, v odsek za nabavo krojev pa Franjo Čuš, Jože Rakovšček, Vinko Blaško, Anica Pfeferjeva in Ema Ume-kova. V zletni odsek je bilo izvoljenih 43 članov in članic.

Izvolitev društvenega načelnika ter prvega in drugega podnačelnika se ni izvršila, ker bo to vprašanje naknadno rešeno.

x **Nova uprava celjske sokolske župe.** Na redni glavni skupščini celjske sokolske župe, ki je bila 18. decembra, so bili v župno upravo izvoljeni: Starešina Jože Smertnik (Celje), I. namestnik Niko Jakil (Sevnica), II. namestnik Franjo Cepin (Celje), III. namestnik dr. Milko Hrašovec (Celje), načelnik Tone Grobelnik (Celje), I. namestnik Lojze Vidmar (Celje), II. namestnik Karol Verk (Sevnica), III. namestnik Franjo Klun (Zagorje ob Savi), načelnica Mirka Grudnova (Celje), I. namestnica Darinka Klonova (Zagorje), II. namestnica Stana Juvančeva (Sevnica), III. namestnica Milka Lojkova (Celje), prosvetar Drago Pahor (Trbovlje), tajnik dr. Fran Kloar (Celje), blagajnik Viktor Kovačič (Celje). Člani uprave: Zofka Debelakova (Celje), Franjo Dolžan (Celje), Adolf Jesih (Trbovlje), Jože Kramar (Celje), Otmar Križnik (Laško), Tone Kurnik (Velenje), dr. Alojz Nendl, Franc Novak, Jože Pečnik, Franjo Saksida, Ivo Svet, Jakob Tkalčec, dr. Dragotin Vrečko, Fran Vrečko, Bernard Wltavsky (vsi iz Celja) in Tone Zorko (Vojnik). Namestniki: Bogomir Milost (Sevnica), Rastko Poljšak (Laško), dr. Janko Rak (Gornji grad), Jernej Zupanc (Sv. Jurij pri Celju). Nadzorni odbor: Drago Kralj, Karl Perc, St. Perc, dr. Jože Požar, Matko Šmid (vsi iz Celja), namestnika Fr. Furlan (Laško), Fr. Šmid (Celje). Razsodišče: dr. Alojz Nendl, dr. Milko Hrašovec, dr. Milan Orožen, Maks Pavlin, dr. Jožko Požar, namestnika dr. Jože Dolničar in Rudolf Ročnik (vsi iz Celja).

x **Tečaj iz obrambnosti** bo v treh zaporednih nedeljah v Sokolskem domu v Gaberju. Prvič bo v nedeljo 15., drugič 22. in tretjič v nedeljo 29. t. m., vsakokrat s pričetkom ob 8. zjutraj in bo trajal do 12. Bratje naj prinesejo s seboj telovadne čevlje (copate) in naj ne pozabijo na svinčnik in zvezek za beležke. Podrobnosti o tečaju so bile sporočene vsem edinicam.

x **Župni socialni odsek.** Župe imajo razne odbore in odseke, izmed katerih je posebno važen socialni odsek. Miklavževanja in božične obdaritve revne miadine, ki jih naše edince že leta in leta prirejajo, v nekaterih edinicah celo v velikem obsegu, so zadosten dokaz razumevanja sokolske organizacije za socialno skrbstvo. Priložnostne zbirke v podporo bednim in trpečim so naletele pri našem članstvu vsekdar na časten odziv. Z upravnim, tehničnim in prosvetnim delom je naše članstvo vendarle zelo zaposleno, da ne more socialnim vprašanjem, ki so zlasti v teh časih posebno pereča, posvečati še več pažnje. Zato se je pri župi osnoval socialni odsek iz celjskih in zunanjih odborikov, ki bo imel prvo sejo v soboto 21. t. m. ob 16. v župni pisarni v Narodnem domu v Celju. Bratom in sestram, ki so se odločili, da se žrtvujejo za to plemenito delo, želimo mnogo uspehov.

x **Smučarske tekme naraščaja** in dece Sokolskega društva Celja I. Sokolsko društvo Celje I je priredilo v nedeljo 8. t. m. smučarske tekme v teku in skokih za naraščaj in deco. Moška deca je tekmovala na Golovcu v teku na 100 m. Tekmovanja se je udeležilo 8 tekmovalcev. Rezultati so bili nasled-

nji: Višja moška deca: 1. Drago Ložar 2.45; 2. Stanko Skoberne 3.35; 3. Ivan Valentič 4.08; 4. Konrad Kos 4.13. Nižja moška deca: 1. Ciril Pušnik 4.50; 2. Valči Rebernak 4.55; 3. Josip Suhar 5.33; 4. Karel Suhar 6.09. Izmed ženskega naraščaja se je javila samo Mila Blaznikova, ki je tekmovala na isti progi kakor deca in dosegla čas 2.44. Moški naraščaj je tekmoval v teku na 3 km. Proga je vodila od Golovca do bolniškega pokopališča in nazaj do Sokolskega doma, kjer je bil cilj. Tekmovanja se je udeležilo 10 naraščajnikov. Rezultati so bili naslednji: 1. Riko Dejak 14.45; 2. Konrad Končan 16.44; 3. Josip Rupnik 16.57; 4. Peter Faktor 17.05. Popoldne so bile skakalne tekme na Lahovni na primitivni skakalnici, ki so jo zgradili naraščajniki sami. Tekmovalo je 8 naraščajnikov in 2 pripadnika moške dece. Doseženi so bili naslednji rezultati: 1. Ivan Rupnik 9.50, 10.50, 10.10, 11 m; 2. Riko Deak 9, 10, 10, 10.50 m; 3. Viktor Skale 7, 8, 9, 8.50 m; 4. Ernest Teršek 6.50, 7, 8, 8.50 m. Rezultati so z ozirom na primitivnost skakalnice zelo lepi. Na tej skakalnici je skakala tudi moška deca. Prijavilo se je 7 tekmovalcev, vendar sta končno skakala samo dva in sicer: 1. Drago Ložar 8, 8, 9, 10 m; 2. Stanko Skoberne 6, 7.50, 9.50, 10 m. Tekme so pokazale, da ima Sokolsko društvo Celje I odličan material.

Gospodarstvo

Kaj zahtevajo naši hmeljarji?

V soboto 7. t. m. je bilo v hotelu »Evropi« v Celju zborovanje hmeljarjev in hmeljskih komisijarjev, na katerem so razpravljali o novem hmeljarskem zakonu, ki se naj takoj uzakoni. Nikomur se ni posrečilo dobiti v proučitev osnutek tega zakona, ki so ga izdelali znani in neznani strokovnjaki, čeprav so nekateri to zahtevali. Iz tega bi se dalo sklepati, da se namerava nekaj prikriti. Pač pa so čitali nekatere točke, iz katerih je bila po večini razvidna neresnost tega osnutka. N. pr. obvezno članstvo pri zadruzi in vsakoletno plačevanje do 2% izkupička za hmelj v neki fond. Ta izkupiček bi morali trgovci odtegniti vsakemu producentu, ker bi ga sicer zadruga ne dobila. Potrebno bo posebno dovoljenje bana, kdo bo smel uvajati nove nasade, in posebno dovoljenje bana, kdo bo smel trgovati s hmeljem, in še nekaj drugih manj važnih iznajdb na hmeljarskem področju.

Za tako važno vprašanje bi se morali zainteresirati vsi krogi in bi bilo treba slišati mnenje vseh hmeljarjev brez ozira na njihovo politično pripadnost.

Pri nas ne potrebujemo nobenega hmeljarskega zakona, pač pa nov provenienčni zakon, ki bo uredil signiranje hmelja, ker je bil stari ukinjjen brez vsake pravne podlage in uveljavljen nov pravilnik, ki omogoča z zaščitno znamko širjenje hmeljarstva v izven-savinjskih okoliših. Tudi tam, kjer še do danes ni hmelja. Stari zakon pa je ustrezal popolnoma interesom savinjskih hmeljarjev in ščitil njihovo hmeljarstvo.

Češki in nemški hmeljarji bi se res lahko pri nas še marsičesa naučili!

— **Konec članka »Obnova naših vinogradov«**, čigar prvi del smo objavili v zadnji številki, bomo priobčili v prihodnji številki. V zadnji številki se je vrnilo v članek nekaj napak. V tretjem stolpcu na koncu 4. odstavka se mora pravilno glasil: »pa bomo posejali esparzeto«. V istem stolpcu se naj glasi začetek petega odstavka: »Pred zadnjo kopjo...«, v četrtem stolpcu pa konec prvega odstavka: »poleg tega pa bo teh nekaj let tudi še v sode kaj pri-taklo«.

Sport

* **Podsavezna tekma pri Celjski koči** odpovedana! Podsavezna tekma v smuku in slalomu za juniorje in naraščaj, določena za nedeljo 15. t. m. pri Celjski koči v izvedbi zimskosportnega odseka SPD v Celju, je zaradi neugodnih snežnih razmer odpovedana.

* **Tekma v slalomu pri Celjski koči.** Savinjska podružnica SPD v Celju je priredila na praznik sv. Treh kraljev skupno s SK Celjem tekmo v slalomu pri Celjski koči za seniorje, juniorje in naraščaj. Startalo je 32 tekmovalcev članov SPD in SK Celja. Proga je bila dolga 500 m, višinska razlika je znašala 200 m. Proga je bila srednje težka. Sneg je bil odlični, organizacija brezhibna. Seniorji, juniorji in naraščaj so smučali po isti progi. Zanimivo je, da se je naraščaj vrnil že v prvo vrsto med seniorje. Doseženi so bili naslednji rezultati: 1. Dušan Gradišnik (senior) 2.22.30; 2. Ljubo Knop (naraščajnik) 2.31.30; 3. Valter Dvoršak (naraščajnik) 2.42; 4. Fredo Dvoršak (naraščajnik) 2.47; 5. Zvonko Meštrov (senior) 2.49; 6. Erik Goriup (junior) 3.00.30; 7. Dominik Uršič (naraščajnik) 3.10; 8. Oskar Zohar (junior) 3.12.9; 9. Aleksij Vrečko (senior) 3.19; vsi čla-

ni SPD. Klusko prvenstvo med seniorji si je priboril Dušan Gradišnik, med juniorji Erik Goriup, med naraščajem Ljubo Knop.

* **Skakalna tekma v Liscach pri Celju.** Po zaslugi in naklonjenosti Jugoslovenskega zimskosportnega saveza v Ljubljani je Smučarskemu klubu v Celju omogočena izvedba skakalne tekme za podsavezno prvenstvo z mednarodno udeležbo. Ta svojevrstna prireditev, ki gotovo tudi služi našemu tujskemu prometu, bo v nedeljo 12. februarja na 40-metrski skakalnici pri restavraciji Petriček v Liscach. Po dosedanjih vesteh se bodo udeležili te tekme poleg znanih domačih skakalcev tudi prvovrstni češki, bolgarski, italijanski in nemški sportniki.

* **Snežne razmere dne 13. januarja:** Celjska koča (700 m): +3, snega 15 cm, južen. Mozirska koča na Golteh (1344 m): 0, 100 cm osrenjenega snega

Iz naših krajev

Štore

š **Sokol Štore - Teharje.** Naše društvo se je v zadnjem času močno posvetilo delu v telovadnici. Naraslo število telovadečega članstva in naraščaja je pritegnilo vso pozornost, tako da je v prosvetnem delovanju nastal zastoj, ki pa je spričo prezaposlenosti s telesno vzgojo v preteklih mesecih tudi razumljiv. Vse pa kaže, da bo tudi prosvetno delo sedaj oživel in se razmahnilo.

š **Gledališka predstava.** Dramski odsek Sokolskega društva Štore - Teharje bo vprizoril v soboto 14. t. m. ob 20. in v nedeljo 15. t. m. ob 16. v Sokolskem domu v Štorah ljudsko igro s petjem v 3 dejanjih »Ponos za ponos«. Igro je spisal Pavel Stadler, za slovenske odre pa priredil starešina gorenjske sokolske župe br. Špicar. Nastopile bodo mlajše moči pod spretno režijo br. Hermana, pevske točke pa bo spremljal na klavirju br. Franc Pocaajt. Za prireditve vlada v našem kraju, kjer so gledališke predstave zelo redke, veliko zanimanje.

š **SK Štore** je imel v nedeljo 8. t. m. svoj redni letni občni zbor, ki je bil prav lepo obiskan. Poročila posameznih funkcionarjev je članstvo sprejelo z odobravanjem, saj je bil iz njih razviden lep paprdek društva v preteklem letu. Le gmotno stanje društva je manj razveseljivo, kajti edine dohodke tvori članarina, ki jo plačujejo redni in nekateri podporni člani. Žalostno dejstvo je, da v našem industrijskem kraju tako malo poopirajo edino sportno društvo, čigar namen je vzgajati članstvo in sportnem in nacionalnem duhu ter širiti in pospeševati med ljudstvom ljubezen in smisel za sport. Tudi pravilno kolkovane prošnje na merodajnih mestih niso prinesle društvu nikakega dohodka. Ker ni pomoči od drugod je nujno potrebno, da se domači merodajni činitelji zainteresirajo za društvo in mu v novem letu pripomorejo k še uspešnejšemu delovanju. Izvoljena je bila povsem nova uprava: predsednik Skelac, namestnik predsednika Vovk, tajnik Črešnik, blagajnik K. Zohar, gospodar D. Turčinovič, načelnik nogometne sekcije Žvižaj, nadzorni odbor K. Jug, R. Haberl in Lokošek, razsodišče Šurjan, R. Turčinovič in Čehovin.

š **Smrt.** V petek 6. t. m. je po daljši bolezni umrl preddelavec v valjarni železarne v Štorah Pristovšek. Pokojni je bil dober družinski oče in povsod priljubljen. Agilno se je udeleževal pri Strelski družini v Štorah, kjer je zavzemal tudi vidna mesta v odboru. Na poslednji poti ga je v nedeljo spremljalo mnogo delavstva. Pred mrtvašnico in ob odprtem grobu mu je pevsko društvo »Bodočnost« v Štorah zapelo žalostinko v zadnje slovo.

Dramlje

d **Vinski sejem in razstava vin v Dramljah.** Tukajšnja podružnica Kmetijske družbe bo tudi letos — najbrž na praznik Marijinega oznanjenja, t. j. 25. in potem v nedeljo 26. marca — priredila v Dramljah vinski sejem in razstavo vin iz Drameljsko-savinjskega vinskega okrožja. Vinogradnike in kle-arje, zlasti one, ki nameravajo na tej

razstavi razstaviti svoja vina — in to vse, ki imajo večje vinograde in dobra vina, že sedaj opozarjamo, da po možnosti ta teden, ko je vreme lepo, bistro in luna ob starem, skrbno in snažno pretočijo svoja vina. Pazite na vina, ki so letos precej podvržena porjavenju! Sredstvo proti porjavenju vin je »Vinobran« (Kalium-metabisulfit), ki ga z navodili uporabe, dobite v drogeriji. Pazite tudi, da ne boste vin preveč žveplali! Z »Vinobranom« osigurana vina potem pri pretoku sploh ne žveplajte, ostala pa tik pred pretakanjem z eno azbestno treščico na polovnjak. Črnin ne žveplajte, ker bi s tem izgubile barvo. Ob priliki letošnjega vinskega sejma in razstave bo naša Kmetijska podružnica priredila tudi **razstavo starih gormanskih pivskih posod**, ki bo za vsakogar, zlasti pa za meščane poučna in zanimiva. Vsakogar, ki še ima pri hiši kaj takih posod v ljudno prosimo, da jih prijavi tajniku razstavnega odbora g. Josipu Mlakarju, občinskemu tajniku v Dramljah. V poštev pridejo sledeče posode: bokali (bakusi), majolke, firklji, poliči, maslici — vse s starimi vgraviranimi letnicami. Obenem sporočite, ali ste morda pripravljene take posode prodati. Sporočite tudi ceno. Kdor ne bo pristal na prodajo posod, jih bo dobil po zaključku razstave z njih vrednostno očno vrnjene. Pripravljajmo se za to razstavo že sedaj, da bo čim popolnejša! — Načelnik podružnice Kmetijske družbe: F. Mastnak.

d **Zadnja pot uglednega moža.** V sredo 11. t. m. smo izročili materi zemlji truplo Jakoba Petka, ki je umrl po kratki bolezni v starosti 73 let pri svojem sinu, trgovcu g. Antonu Petku v Celju. Pokojni je izhajal iz uglednega rodu nekdanjih tukajšnjih veleposestnikov Frajštajnarjev. Prirojena žilavost in podjetnost se je odražala v vsem njegovem življenju. Pokojni je bil vzoren kmet in družinski oče. Pred leti je izročil svoje lepo urejeno posestvo s prezidanimi in preurejenimi poslopji svojemu nasledniku, sinu Francu. Vsem svojim otrokom je pomagal več, nego bi bilo od njega, kmeta, pričakovati. Vsi so dobro situirani posestniki, sin Anton pa ugleden trgovec v Celju. Razzen enega — lani — naša župnija že desetletja ni videla takega pogreba, kakor v sredo. Ko je avtofurgon iz Celja pripeljal truplo Jakoba Petka v Dramlje, so ponesli sosedje krsto s truplom v cerkev in od tod na pokopališče. Pogreba se je poleg mnogih ulednih Celjanov udeležila skoraj vsa župnija. Dragi, nepozabni sosed! Kako težko nam je bilo pri srcu, ko so s Tvojo poslednjo hišico — krsto obtežene vrvi drsele skozi dlani naših rok, ko smo Te spustili v tisto tiho domovanje k Tvoji ljubljani, blagi ženi, ki je odšla šest let pred Teboj v večnost. Počivaj sladko v rodni zemlji, spomin nate pa homo ohranili vedno svež in lep. — F. M.

Vojnik

v **Uspelo silvestrovanje.** »Sokolsko društvo Vojnik« je skupno s prostovoljno gasilsko četo priredilo v novem Sokolskem domu silvestrovanje, ki je privabilo mnogo občinstva. V okusno

okrašeni dvorani je bil postavljen prozorčen oder, na katerem sta skrbeli za dobro voljo in smeh g. Zorko in g. Kokalj. Od starega leta smo se poslovali z uspešno alegorijo. V novo leto se je staro in mlado sukalo do zgodnjih jutranjih ur.

v »Lahko je moškim...« Agilni dramski odsek Sokolskega društva pripravlja za predpust Borabas Palovo komedijo v 5 slikah »Lahko je moškim...«, na katero že danes opozarjamo občinstvo. Režija je v rokah br. Zorka, scenarista pa v rokah br. Felicijana.

v **V božičnih počitnicah** se je poročil v Vojniku splošno znani in priljubljeni šolski upravitelj v pokoju g. Blaž Jurko. Njegov znani humor ga ni zapustil niti v častitljivi starosti. Izbral si je družico, ki mu bo krajšala dneve njegovega zaslužnega pokoja. Priljubljenemu paru iskreno čestitamo in mu želimo dolgo vrsto let sreče in zadovoljstva!

v **Iz meščanskošolske službe.** Diplomirana filozofka gđc. Ana Bezakova je nameščena za nastavnico na meščanski šoli v Vojniku.

Konjice

k **Senzacija za ves konjiški okraj** je bila notica iz Konjic v zadnji številki »Nove Dobe«, ki je bila objavljena pod naslovom »Zanimiva sodna razprava«. Vse dni je romala »Nova Doba« iz rok v roke, kajti vsakdo se je zanimal za to neobičajno pravdo. Povsod so živahno razpravljali o tem, kaj je doživel g. Levstek na gasilski seji. Javno mnenje je na strani g. Karla Štrucla, bivšega graničarja-dobrovoljca in tajnika gasilske čete. Gosp. Levstek je moral končno spoznati razpoloženje gasilcev in občina ga je že zamenjala z drugim zastopnikom v gasilski upravi. Dne 12. t. m. je vložil g. Karel Štruel pri sodišču v Konjicah tožbo zoper g. Andreja Levsteka, sodnega starešino in bivšega predstavnika občine v gasilski upravi, ter ga je obtožil po § 302. k. z. zaradi žaljenja uradne osebe (gasilca v službi). O obtožbi, ki obsega štiri strani pisarniškega papirja in navaja v šestih točkah pregreške zoper uradno čast, bomo še poročali.

k **Konjičani**, naročite se na »Novo Dobo«, ki edina objavlja zanimive novice iz Konjic!

Vransko

Vranskega pisma surogat

»Na lepše« šel sem za Silvestra željan vse bučnejših zabav, kot vranska prireditelja pestra in njen nam stresa jih rokav!

V naprej mi srečno pot želela izvestna družba iz srca. Pač dejstva tega prevesela — se bolje bo zabavala...

»Nenadomestljiv nisem več« — kako to grize in boli — »brez mene šlo je« — oh, preveč! — »pogrešal me pač nihče ni«...

Próklet, pognan iz paradiza tolažil sem, govoril si: »Se čitala bo druga viža — dopisnik si še vedno ti«...

A človek sklepa, Bog obrača! Še predno sem se maščeval, sem v rokah njenih bil igrača in v listu sem — obsodbo bral!

Usoda kruta režiserka, preganja me — odvisnika! Premagala kot aranžerka je Vašega — dopisnika!

Slovenjgradec

s **Lepo uspela Cankarjeva proslava.** Na praznik sv. Treh kraljev je slovenjgraška podružnica Narodne strokovne zveze počastila 20-letnico smrti Ivana Cankarja. Velika dvorana Sokolskega doma je bila nabito polna občinstva, zlasti kmečki in delavski življenj je kljub ostremu mrazu prispel ure daleč na proslavo. Za to pomembno proslavo so si naši nacionalni delavci zbrali Cankarjevo dramo »Hlapec Jernej in njegova pravica«, ki jo zares lahko smatramo za najboljšo slovensko delavsko dramo. Vprizoritev je odrsko izdelal režiser g. Bogdan Pušenjak, ki se mu je

posrečilo, da je zaživela ta drama na odru z nje lastnim sijajem. Zelo dobro je navezal celoto na osrednjo postavlo Jerneja in skušal doseči čim večji neposredni uspeh. Vendar mislimo, da bi režiser g. Pušenjak s polnim čutom za resničnost lahko odprl vse tiste odrske širine, ki jih vprizoritev in igra tako zelo potrebuje. Režiser je preveč igro stiskal z besedo, namesto da bi besedo sproščal v igro. Tudi odmori so bili nekoliko predolgi in so gledalci občutili premočne zarez. Jerneju je kot osrednjemu liku dal močno podobo g. Jože Marovšek in docela izpolnil svojo težko nalogo. Tudi vsi ostali igralci, ki so tokrat večinoma debitirali na odrskih deskah, so zadovoljivo podali svoje vloge in pripomogli vprizoritvi do velikega uspeha. Mladim nacionalnim delavcem iskreno čestitamo k uspehu in upamo, da nas bodo v doglednem času zopet presenetili na odru.

s **Velik požar v Slovenjgradu.** V torek ob pol treh zjutraj je izbruhnil v stanovanjskem poslopju g. Franca Kuharja v Slovenjgradu velik požar, ki je skoraj popolnoma upepelil lepo hišo. Požar je prvi opazil železniški uradnik g. Vučič Radovič, ki ima v omenjeni hiši v prvem nadstropju v najemu sobo. Gosp. Radovič je takoj alarmiral vse domače, ki so nato s skupnimi napori rešili pohištvo. Ogenj je nastal v dimniku, ki vodi iz kuhinje. V dimnik je bil vzdign tram, ki se je vsled velike vročine vnel in ponoči še vžgal žagovino, ki je bila na podstrešju. Na kraj požara so takoj prispeli orožniki pod vodstvom komandirja postaje g. Petra Marića ter slovenjgraški in starotrški gasilci. Gašenje je bilo zelo otežkočeno, ker je vsled ostrega mraza voda sproti zmrzovala v cevih. Velika sreča je bila, da je bil jasen in brezvetren dan, ker bi bil sicer požar lahko uničil tudi vsa sosedna poslopja. Skupna škoda znaša okrog 150.000 din, dočim je bilo poslopje zavarovano samo za 40.000 din.

s **Koroški kolesarski podsavez na vidiku.** V nedeljo popoldne je bila pod predsedstvom g. Vinka Cajnka iz Slovenjgradca na Prevaljah širša seja Koroške kolesarske župe, ki so ji prisostvovali delegati vseh koroških sportnih društev. Med drugim je bilo na tej seji sklenjeno, da se Koroška kolesarska župa, ki v novih saveznih pravilih ni predvidena, razpusti in namesto nje ustanovi podsavez. V to svrhu se je osnoval pripravljalni odbor s predsednikom g. Vinkom Cajnikom in tajnikom g. Karlom Kokoljem. Obenem je bilo tudi sklenjeno, naj skuša pripravljalni odbor pritegniti v novi podsavez tudi agilne Celjane in Konjičane. Zamisel ustanovitve samostojnega koroškega kolesarskega podsaveza toplo pozdravljamo, kajti edino na ta način bo odprta pot še večjemu razmahu kolesarstva na naši severni meji. Obenem pa smo tudi prepričani, da bo naš novi podsavez pod vodstvom tako sposobnih sportnih delavcev, kakor je naš dolgoletni vodja koroškega kolesarskega sporta g. Vinko Cajnik, res uspešno deloval in pokazal pravo pot, po kateri morajo hoditi vsi resni sportniki. Letos slavi g. Cajnik desetletnico svojega neumornega delovanja v kolesarskem sportu in z ustanovitvijo podsaveza bo postavil krono svojemu nesebičnemu in uspešnemu delovanju za razvoj kolesarskega sporta na naši severni meji.

s **Dobrodelna prireditelja CMD.** Moška in ženska podružnica CMD v Slovenjgradu bosta priredili v soboto 17. t. m. v Sokolskem domu svojo tradicionalno dobrodelno prireditev. Na sporedu so glasbene točke slovenjgraškega salonskega orkestra, tridejanska burka »Cigani« in srečolov. Ker je čisti dobiček prireditve namenjen našim revnim obmejnim otrokom, upamo, da se bo občinstvo polnoštevilno udeležilo te prireditve in se tako oddolžilo vrlim Cirilmetodarjem za njihovo trudapolno delovanje.

Laško

l **Akcija za podporo siromašnih.** Občina Laško, ki ji gre sedaj z denarjem Laščanov prav dobro, se pridno udeležuje tudi na socialnem področju in skuša odpraviti siromaštvo. Tako je pred kratkim naročila s prosto izvoznico vagon bele moke, ki naj bi se po znanih cenah porazdelila med najrevnej-

še v občini. Moko so prodajali za 70 din cenejše, nego jo dobimo v trgovinah, razpečevali pa je niso v malih količinah po kg, tako da bi si jo lahko privoščil tudi revež, ki ne more utrpeli naenkrat kupnine za celo vrečo moke, temveč v celih vrečah. Te podpore so bili deležni najpotrebnejši, kakor bogata posestnika H. in P., podjetnik S. in drugi. Ne vemo, ali je šlo pri tej akciji za pridobivanje simpatij, ali pa le za konkurenco našim trgovcem in za to, da bi se morebitni občinski prihranki pravočasno uporabili. Naši delavci in drugi reveži prav gotovo niso imeli ničesar od tega.

l **Čuden slučaj na železnici.** Ponočni brzovlak z Zidanega mosta proti Celju je v noči od ponedeljka na torek imel prav čudno nezgodo in se je zahvaliti zgolj slučaju, da ni prišlo do velike železniške katastrofe. Ta brzovlak se v Laškem ne ustavlja. Pri Marijagradcu, t. j. približno 1 km pred našo postajo, se je snelo na zadnjem vozu, v katerem je bil parni kotel za ogrevanje voz, eno kolo. S tremi kolesi je nato voz drvel proti mostu, pa že pred mostom je odletelo še drugo kolo. Spremljevalec voza je v grozi pričakoval smrt, prepričan, da se ne bo iztiril na mostu samo njegov voz, temveč tudi vozovi pred njim in da bo zgrmel del vlaka v Savinjo. S silnim trčenjem je drvel vlak preko mosta in skozi postajo, kjer so uslužbenci opazili, kaj se godi. Takoj nato se je odtrgalo še tretje kolo, v tem pa so s signali ustavili brzovlak poleg kopališča, ne da bi se bila pripetila kaka hujska nesreča. Poškodovane so bile tračnice, železne ograje ob progi raztrgane, proga sama pa razorana. Do jutra so morali vlaki voziti le po eni progi. Res čudež, da se ni pripetilo kaj hujšega.

l **Nova industrija v Laškem.** Poročali smo, da namerava g. Handl iz Štor ustanoviti na Hermanovem zemljišču pod Henkejem keramično in šamotno tovarno. Bili so že stavbni ogledi in je gradbeno oblastvo tudi že izdalo dovoljenje. Proti temu dovoljenju pa je Olepševalno društvo vložilo ugovor na banksko upravo, ki je vsled tega ugovora odrekla dovoljenje. V razlogih je menda rečeno, da bi taka industrija kvarila pokrajinsko lepoto našega mesta in kvarno vplivala na tujski promet. Nam se zdi, da ni prav, če se branimo industrije in jo iz takih razlogov zavračamo. Treba je imeti pred očmi naše komunalne gospodarske prilike in se spomniti, da je bilo svojčas v Laškem dosti več industrije in da smo imeli celo v sredini mesta tovarno za eternit, pa ni tujski promet zaradi te tovarne prav nič trpel. Mislimo, da tudi pivovarna ne bo škodovala pritoku tujcev, marveč bo celo privabila nove goste. Ta nova industrija g. Handla je bila zamišljena v skritem kotu ob železnici, tako da bi je niti ne opazili. Mnenja smo, da ugovori niso bili dovolj dobro premišljeni in da bodo v škodo našemu mestu.

l **Delavsko gibanje.** V zadnjih tednih se je izselilo in se seli na stotine delavcev iz našega kraja v Nemčijo. Mi bi to izseljevanje z veseljem pozdravljali, ker pridejo naši ljudje do kruha, če bi ne imeli nacionalnih pomislekov. Lahko si predstavljamo, s kakimi vtisi se bodo vračali naši ljudje iz Nemčije. Renegatstvo pri nas še ni zamrlo in ga še nismo zatrli. Vse drugače bi bilo, če bi se naši ljudje selili v Francijo ali Italijo, kjer ni nevarnosti, da bi podlegli tujemu vplivu. Treba bo o tem razmišljati.

l **Zanimivo predavanje.** V soboto dne 21. t. m. ob 20. bo predaval v mali dvorani Sokolskega doma pod okriljem našega Sokolskega društva generalštabni polkovnik g. Mihajlovič, poveljnik 39. pp. v Celju, »O probouju solunske fronte«. Predavanje zelo zanimivo. Dolžnost vsakega pripadnika našega Sokolskega društva je, da se predavanja udeleži.

l **Sokolska maškarada** bo na pustno soboto 18. februarja zvečer v Sokolskem domu. Pripravljajte se na njo!

l **Planinci in lovci** bodo imeli svojo vsakoletno prireditev in veselico v soboto 4. februarja zvečer v Sokolskem domu v Laškem. Našim prijateljem so gotovo v dobrem spominu prijetni večeri, ki smo jih doživeli na teh vedno

Ali ste že poravnali naročnino?

dobro obiskanih prireditvah. Zato tudi letos pričakujemo veliko udeležbo ne samo iz Laškega in njega neposredne okolice, marveč prav posebno še tudi iz Celja. Čisti dobiček je namenjen v prvi vrsti gradnji novega planinskega doma na Šmohorju. Zato imajo tudi Celjani in drugi Spodnjiesavinjčani dolžnost, da nas podprejo in pripomorejo k čimprejšnji zgraditvi te važne planinske postojanke. Že danes lahko povemo, da je v načrtu zgradba pravega hotela z mnogimi tujskimi sobami in z vsemi udobnostmi, ki si jih izletniki želijo. Že sedaj radi prihajajo Celjani in Savinjčani na Šmohor in še raje bodo prihajali takrat, ko bo stal novi planinski dom. Tega bomo pa postavili le s skupnimi močmi. Vabimo Vas tedaj, da pridete v največjem številu na našo veselico, posebno še, ker Vas lani ni bilo posebno mnogo, enkrat nam pa tudi lahko vrnete naše obiske. Dne 4. februarja bo poskrbljeno v našem Sokolskem domu za raznovrstna razvedrila, za dobro godbo, ples in dobro postrežbo.

l **Neljuba pomota** se je pripetila v poročilu o sokolskem Silvestrovem večeru, kjer smo pohvalno navedli one sestre, ki so se pridno udeleževale v šotoru. Pri tem je pomotoma izostalo ime naše zaslužne s. Rezi Firmove, ki bi ne smelo izostati v nobenem poročilu o naših nacionalnih in sokolskih prireditvah, ker je s. Firmova ena najagilnejših in najpožrtvovalnejših naših narodnih žen. Kot taka se je izkazala tudi na Silvestrovo in jo prosimo, da oprostí neljubo pomoto.

l **Kino Laško** bo predvajal v soboto 14. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 15. t. m. ob 16.30 in 20.30 vefilm francoske produkcije Safija »La maison du Maltais« po istoimenem romanu Jeana Vignauda. Režija: Pierre Chenal. V glavni viogi slavna igralka Viviane Romance. Tako mogočnega vtisa še niste doživeli pri nobenem filmu. Rezervirajte si pravočasno vstopnice. V Laškem se govori sedaj le o velikem filmu Safija!

Radeče

Štirje jubileji g. Štefana Korena

Radeče, 13. januarja.

Kdo ne pozna g. Štefana Korena, brivskega mojstra v Radečah? Njegovo življenje je en sam delavni dan. V krogu svoje ljubljene soproge Helene in svojih otrok bo praznoval v nedeljo štiri življenjske jubileje. Proslavlja 60-letnico svojega življenja, 38-letnico obrti, 37-letnico poroke in 35-letnico aktivnega udejstvovanja pri radeški gasilski četi.

Jubilant g. Koren se je rodil 15. januarja 1878. v Dobravi v belovarski občini na Hrvaškem. Po očetu je Slovenec, zato je težil že v svoji rani mladosti v naše kraje. Ko je dovršil ljudsko šolo, se je v Zagrebu izučil za brivca, nato pa je služboval dve leti kot brivski pomočnik pri brivskem mojstru g. Zajcu v Ljubljani. Leta 1901. je prišel v Radeče, kjer si je uredil samostojno brivsko obrt. Za življenjsko družico si je izbral go. Heleno, rojeno Lipčevco z Brunške gore. V srečnem zakonu se je rodilo šest otrok. Vsi so vzgojeni v odločno naprednem duhu in zavedni Sokoli. Slavko je brivski mojster v Ljubljani, Bogomil pomaga očetu, Milan je potnik pri Bati, Marijan je pomočnik pri zobotehniku v Radečah, Štefko je umrl še kot akademik, najstarejša hčerka ga. Marija pa je pri starših.

Jubilant g. Koren je neustrašen borec za pravico in poštenje ter je bil med svetovno vojno zaradi srbofilstva z vso družino konfiniran na ljubljanskem gradu, kjer je občutil vse trpljenje zavednega Jugoslavena z označbo »p. v.« G. Koren spada med ustanovitelje radeškega Sokola, čigar zaveden član je še danes, sin Marijan pa opravlja funkcijo sokolskega podnačelnika. Te dni praznuje g. Koren tudi 35-letnico aktivnega udejstvovanja pri radeški gasilski četi, kjer opravlja tudi funkcijo vodje sanitetnega odseka. Za svoje zasluge

za gasilstvo je že prejel tri odlikovanja, enega od maršalata dvora v Beogradu. Ni ga bilo požara v Radečah ali v okoli, da ne bi bil g. Koren prihitel na pomoč.

Ob priliki njegovega štirikratnega jubileja mu iskreno čestitamo z željo, da bi ga usoda ohranila v družbi ljubljene soproge in otrok do skrajnih mej človeškega življenja!

Podčetrtek

č Lepa božičnica je bila 23. decembra v znani trgovini g. Veršca. Zbralo se je 67 otrok iz naše občine in iz sosedne Hrvatske, ki so prejeli prav lepa darila in sicer perilo, obleko, nogavice in drugo blago. Vse priznanje gre g. Veršču, ki je obdaril toliko otrok in jim pripravil veliko veselje, tako da jim bo ostala obdaritev v najlepšem spominu. Ob tej priliki bi radi vedeli, koliko so darovali za otroke oni, ki danes prav živahno gospodarijo po našem trgu. Doslej še nismo čuli, da bi se bili ti gospodje spomnili naših malčkov. Temu se ne čudimo, saj imajo ti gospodje sedaj drugo skrb.

Osnutek proračunskega predloga mestne občine celjske za l. 1939-40

Prejeli smo in objavljamo v smislu določb zakona o tisku:

Z ozirom na članek »Osnutek proračunskega predloga mestne občine celjske za l. 1939-40«, datiran s 30. XII. 1938, ki ste ga objavili v »Novi Dobi« od 1. I. 1939, šte. 1, letnik XXI. na strani št. 6 v stolpcih 2 in 3, Vas na osnovi § 26 zakona o tisku vljudno prosim, da priobčite sledeči popravek:

Ni res, da mestni svet celjski pri proračunu mestne občine celjske za l. 1939-40 ni vpošteval predpisov zakona o mestnih občinah. Res pa je, da je predsednik mestne občine celjske tudi pri sestavitvi in razgrnitvi proračuna za l. 1939-40 točno vpošteval določila §-a 117. zakona o mestnih občinah, ki se glasijo: »Predsednik mestne občine mora sestaviti proračun najkasneje 3 mesece pred pričetkom proračunskega leta in ga razgrniti na občni vpogled občinstvu za čas 5 dni, kar se mora v mestu razglasiti na običajen način. Vsak član mesta, kakor tudi vsaka oseba, ki plačuje v mestu neposredni davek, ima pravico, staviti k predlogu proračuna svoje pripombe. Predsednik predloži predlog proračuna s stavljenimi pripombami v roku nadaljnjih 5 dni mestnemu svetu. Mestni svet razpravlja in odloča o proračunu ter stavljenih pripombah.«

Navodila za sestavo proračuna mestnih občin za proračunsko l. 1939-1940, izdana od ministrstva za finance dne 1. junija 1938 pod št. 6309-VII. in objavljena v Služb. listu kr. banske uprave dravske banovine od 29. junija 1938, pod šte. 314-52 v poglavju »III. Tehnična sestava proračuna«, v § 117 zakona o mestnih občinah statuirano dolžnost predsednika mestne občine takole ponavljajo: »Proračune mestnih občin je treba sestaviti po § 117 zakona o mestnih občinah najdalj 3 mesece pred pričetkom proračunskega leta, to je do dne 1. I. 1939. Tako sestavljeni proračun je razgrniti 5 dni na vpogled občinstvu. Po tem roku je predložiti proračun s podanimi pripombami vred mestnemu svetu.«

Proračun, ki ga sestavi predsednik mestne občine s svojimi organi, to je s svojim uradnim aparatom, je torej le »osnutek« ali kakor pravi § 117 cit. zakona »predlog«. K temu predlogu se smejo vlagati pripombe. O osnutku odnosno predlogu proračuna »razpravlja

Za vsakega je primerno darilo nalivno pero

Na zalogi so vse vrste znamk
kakor

PELIKAN — OMNIA — MONTBLANC — REFORM — PENKALA

Knjigarna in veletrgovina s papirjem

FRANC LESKOVŠEK - CELJE

Glavni trg 16

in odloča« mestni svet, ki razpravlja in odloča tudi o stavljenih pripombah. Mestni svet se torej o proračunskem predlogu in stavljenih pripombah posvetuje, mestni svet o vsem tem sklepa in proračunski predlog lahko izpremeni.

Proračun, kakor ga je sklenil mestni svet, mora nato mestno poglavarstvo predložiti nadzornemu oblastvu v smislu § 118 zakona o mestnih občinah, ki veli: »Proračun z vsemi sklepi mestnega sveta in pripombami, stavljenimi zoper njega, se pošlje nadzornemu oblastvu. Nadzorno oblastvo mora proračun pregledati in se overiti, ali so vnešeni v proračun vsi oni izdatki, ki obremenjajo mesto po tem ali po drugih zakonih ali po neopornjenih pogodbenih obveznostih, in to v tolikšnih zneskih, kolikršni so po zakonu potrebni, kakor tudi, da-li je v obče sestavljen po veljavnih predpisih. Ko se je to izvršilo, ga pošlje ministru za finance najkasneje poldrugi mesec pred pričetkom proračunskega leta. Če pa ni vnešeno v proračun vse, kar je treba in kakor je treba, napravi nadzorno oblastvo svoje obrazložene pripombe. Če mestni svet ne osvoji pripomb nadzornega oblastva, pošlje nadzorno oblastvo proračun s svojimi pripombami ministru za finance najkasneje mesec dni pred pričetkom proračunskega leta. Če minister za finance ne izda o proračunu svoje odločbe v roku 1 meseca, računši od dne prejema, se smatra, da je predloženi proračun odobren.«

Že citirana navodila ministrstva za finance navedena zakonita določila § 118 sledeče ponovijo: »Proračun je poslati z vsemi sklepi sveta in s pripombami vred po § 118 zakona o mestnih občinah nadzorstvenemu oblastvu, ki ga mora poslati po pregledu ministru za finance poldrugi mesec pred pričetkom proračunskega leta, to je do dne 15. februarja 1939. Če mestni svet pripomb nadzorstvenega oblastva ne osvoji, pošlje nadzorstveno oblastvo proračun ministrstvu za finance najdalj do dne 1. marca 1939.«

Navedeno dokazuje, da ni res, da mora dati, kot to trdi Vaš člankar, mestni svet zainteresiranim davkoplačevalcem za pet dni na razpolago končno sestavljen proračun, da glede njega izrazijo svoje pomisleke, res pa je, da mora mestna občina po svojem predsedniku predložiti mestnemu svetu v posvetovanje in sklepanje le proračunski osnutek odnosno predlog s pripombami po § 117 zakona o mestnih občinah. To je veljalo i po bivšem statutu za mestno občino celjsko iz leta 1867 kakor velja tudi sedaj po zakonu o mestnih občinah, ki je scpil v veljavo 25. IX. 1934. Določila glede razgrnitve proračuna se v glavnem razlikujejo od

prejšnjega statuta le v toliko, da so morali biti proračuni mestne občine po določenih statuta za mesto Celje razgrnjeni 14 dni.

Povsem nebitveno je, če je osnutek, ki je itak le predlog za končni proračun, od predsednika mestne občine podpisan ali ne. Niti zakon o mestnih občinah, niti navodila ministrstva financ za sestavljanje mestnih proračunov ne predpisujejo, da bi moral biti proračunski osnutek od predsednika mestne občine podpisan. Dosedaj tudi nikdar od predsednika mestne občine proračunski osnutek odnosno predlog ni bil podpisan. Vsaj vendar zadošča podpis predsednika na razglasu mestnega poglavarstva, s katerim se objavlja razgrnitev proračunskega predloga. Ta razglas za proračun za leto 1939-1940 je bil izdan od predsednika mestne občine dne 23. XII. 1938 pod šte. 8700-1938, bil po določenih zakona o mestnih občinah podpisan in na isti način objavljen. Žal mi je, da moram ugotoviti, da uvida citirani članek zavaja davkoplačevalce vsled napačnega navajanja zakonitih predpisov odnosno vsled njihovega pomotnega tolmačenja k prepričanju, da je mestna občina glede proračuna za l. 1939-1940 postopala proti zakonu. Ugotoviti moram ponovno, da je mestna občina tudi glede proračuna za l. 1939-1940 postopala točno po zakonu o mestnih občinah od 22. julija 1934, Službene Novine kraljevine Jugoslavije z dne 25. julija 1934, št. 169-XLIII-415 in po navodilih za sestavo proračuna mestnih občin za proračunsko leto 1939-1940, Služb. Novine kraljevine Jugoslavije z dne 8. junija 1938, šte. 126-XXXVIII-307.

Mestno poglavarstvo Celje, dne 4. januarja 1939. — Predsednik: A. Mihelčič.

Mala soba

meblirana, s posebnim vhom, se takoj odda. Celje, Cankarjeva 4/II levo.

VILO

ali lepo hišo blizu Celja vzamem v najem. Ponudbe na upravo lista pod »Državni upokojenec«.

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4 Telefon 245

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelivoodne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerno — Postrežba točna in solidna

Oglejte brezobvezno
veliko zalogo **SABA**
RADIO APARATOV
po izredno nizkih cenah pri
Radio BREMEC - Celje

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne
vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE
SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

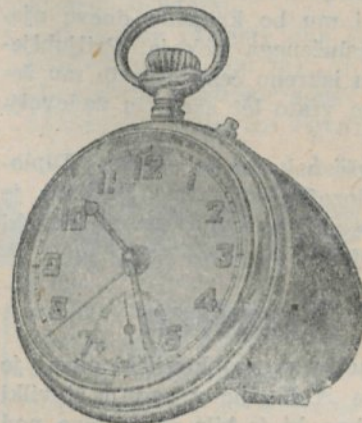
CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ

Cenj. občinstvu se priporoča tvrdka

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine,
optika itd.

Celje,
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

„Tesla“ žarnice

svetijo čisto, so trpežne, porabijo malo toka in so poceni! Dobijo se pri tvrdki **Karol Loibner, Celje**, Kralja Petra cesta 17, »Pri zvoncu«. Telefon št. 120.

JABOLKA

Štajerska, zimska, najokusnejše plemenite fine vrste, kakor kanadke, citronke, kosmače itd. kg po 5 in 6 din, vreče okrog 50 kg brutto za neto franko postaja kuoca proti 1/3 predujma, ostanek po povzetju razpošilja: **Ekspart „Jabolka“ Maribor**, Pobrežje, Gosposvetska 56.

POSOJILA DO 5000 DIN

lahko takoj dobijo državni in samoupravni uradniki, oficirji, orožniki in upokojenci brez porokov, v zvezi z vezano štednjo in brezplačnim zavarovanjem za primer smrti na dolgoročne mesečne obroke. Brezplačna pojasnila daje dnevno od 17. do 20. bančni zastopnik **Alojz Dravinec**, Celje, Gregorčičeva ul. 3.

Enodružinska hiša

se proda ali odda v najem. Celje, hrib sv. Jožefa 20.

Lepa solnčna soba

z vso oskrbo se odda. Celje, Kersnikova 8.

Kupim

staro, živordečo ruto za slovensko narodno nošo. Naslov v upravi lista.